

Wykaz biologicznych czynników chorobotwórczych podlegających zgłoszeniu do Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz okoliczności dokonywania zgłoszenia dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych

L.p.	Biologiczny czynnik chorobotwórczy podlegający zgłoszeniu	Okoliczności dokonywania zgłoszenia dodatnich wyników badań w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych
1.	<i>Anaplasma</i> sp.	<ul style="list-style-type: none"> – wykazanie znamiennej dynamiki przeciwciał swoistych dla <i>Anaplasma</i> sp. lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Anaplasma</i> sp. we krwi
2.	<i>Bacillus anthracis</i> (laseczka wąglika)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Bacillus anthracis</i> z materiału klinicznego – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Bacillus anthracis</i> w materiale klinicznym
3.	<i>Bordetella pertussis</i> (paleczka krztuśca)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Bordetella pertussis</i> z materiału klinicznego – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Bordetella pertussis</i> w materiale klinicznym – wykazanie znamiennej dynamiki poziomu przeciwciał swoistych dla toksyny krztuścowej lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym
4.	<i>Borrelia burgdorferi</i> <i>sensu lato</i>	<ul style="list-style-type: none"> – wykazanie obecności przeciwciał dla <i>Borrelia burgdorferi</i> testem ELISA (wyniki dodatnie i wątpliwie dodatnie) po potwierdzeniu ich swoistości testem western blot
5.	<i>Brucella</i> sp.	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Brucella</i> sp. z materiału klinicznego – wykazanie obecności swoistych przeciwciał
6.	<i>Burkholderia mallei</i>	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Burkholderia mallei</i> z materiału klinicznego – wykazanie znamiennej dynamiki poziomu przeciwciał swoistych dla <i>Burkholderia mallei</i> lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym
7.	<i>Campylobacter</i> sp.	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja z materiału klinicznego chorobotwórczych pałeczek z rodzaju <i>Campylobacter</i> sp.
8.	<i>Chlamydia trachomatis</i>	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Chlamydia trachomatis</i> z materiału klinicznego pobranego z układu moczowo-płciowego, z okolic odbytu, ze spojówek lub gardła – wykrycie antygenów <i>Chlamydia trachomatis</i> w materiale klinicznym metodą immunofluorescencji – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Chlamydia trachomatis</i> w materiale klinicznym
9.	<i>Clostridium botulinum</i> (laseczka jadu kielbasianego)	<ul style="list-style-type: none"> – wykrycie toksyny botulinowej w materiale klinicznym w próbie biologicznej lub badaniu immunologicznym
10.	<i>Clostridium perfringens</i> (laseczka zgorzeli gazowej)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja <i>Clostridium perfringens</i> z materiału klinicznego
11.	<i>Corynebacterium diphtheriae</i> (maczugowiec błonicy) <i>Corynebacterium ulcerans</i> <i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja z materiału klinicznego maczugowców wytwarzających toksynę błoniczą (wykazane testem potwierdzenia)

12.	<i>Coxiella burnetii</i>	– wykrycie swoistych przeciwciał fazy II lub I dla <i>Coxiella burnetii</i> na poziomie diagnostycznie znamionym lub wykazanie znamiennej dynamiki poziomu swoistych przeciwciał
13.	<i>Cryptosporidium</i> sp. (kryptosporydium – pierwotniak układu pokarmowego)	– wykrycie <i>Cryptosporidium</i> sp. w materiale klinicznym – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Cryptosporidium</i> sp. w materiale klinicznym
14.	<i>Echinococcus granulosus</i> (tasiemiec bąblowcowy jednojamowy) <i>Echinococcus multilocularis</i> (tasiemiec bąblowcowy wielojamowy)	– wykrycie elementów <i>Echinococcus granulosus</i> lub <i>Echinococcus multilocularis</i> w materiale klinicznym – wykazanie obecności swoistych przeciwciał- test potwierdzenia – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Echinococcus granulosus</i> lub <i>Echinococcus multilocularis</i> w materiale klinicznym
15.	Enterowirusy wywołujące ostre nagminne porażenie dziecięce (wirusy <i>Polio</i>)	- izolacja wirusa <i>Polio</i> z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa <i>Polio</i> w materiale klinicznym
16.	<i>Escherichia coli</i> (werotoksyczne pałeczki okrężnicy – STEC/VTEC)	– izolacja pałeczki okrężnicy z materiału klinicznego i uzyskanie wyniku dodatniego testu immunologicznego wykrywającego werotoksyny (niezależnie od tego, czy rozpoznano typ serologiczny szczepu) – wykrycie w kwasie nukleinowym szczepu <i>Escherichia coli</i> genu kodującego wytwarzanie werotoksyny – wykrycie wolnej werotoksyny w bezpośrednim badaniu kału testem immunologicznym lub na linii komórkowej Vero, potwierdzone testem neutralizacji
17.	<i>Francisella tularensis</i> (pałeczka tularemii)	– izolacja <i>Francisella tularensis</i> z materiału klinicznego – wykrycie kwasu nukleinowego <i>Francisella tularensis</i> w materiale klinicznym – wykazanie znamiennej dynamiki poziomu swoistych przeciwciał lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym
18.	<i>Giardia lamblia</i> (giardia – pierwotniak układu pokarmowego)	– wykrycie pierwotniaka <i>Giardia lamblia</i> w materiale klinicznym w badaniu mikroskopowym (preparat bezpośredni) – wykrycie kwasu nukleinowego pierwotniaka <i>Giardia lamblia</i> w materiale klinicznym
19.	<i>Haemophilus influenzae</i>	- izolacja <i>Haemophilus influenzae</i> z materiału klinicznego pobranego z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Haemophilus influenzae</i> w materiale klinicznym pobranym z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe
20.	HIV typ 1 i 2 – ludzki wirus niedoboru odporności	- izolacja wirusa z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa w materiale klinicznym - wykazanie swoistych przeciwciał w teście potwierdzenia (niezależne od tego, czy rozpoznano typ wirusa)
21.	<i>Legionella pneumophila</i> (pałeczka legionelozy)	- izolacja pałeczek z rodzaju <i>Legionella</i> z wydzieliny drzewa oskrzelowego lub miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe - wykrycie antygenów <i>Legionella pneumophila</i> w moczu - wykazanie znamiennej dynamiki poziomu przeciwciał swoistych dla pałeczek z rodzaju <i>Legionella pneumophila</i> lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym
22.	<i>Leptospira interrogans</i>	- izolacja <i>Leptospira interrogans</i> z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Leptospira interrogans</i> w materiale klinicznym - wykazanie obecności <i>Leptospira interrogans</i> w materiale klinicznym metodą immunofluorescencji - wykazanie obecności swoistych przeciwciał

23.	<i>Listeria monocytogenes</i> (pałeczka listeriozy)	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja <i>Listeria monocytogenes</i> z materiału klinicznego pobranego z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe, lub z miejsca, które w warunkach prawidłowych nie jest jałowe, od płodu, płodu martwo urodzonego, niemowlęcia lub matki w ciągu 24 godzin od porodu - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Listeria monocytogenes</i> w materiale klinicznym pobranym z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe, lub z miejsca, które w warunkach prawidłowych nie jest jałowe, od płodu, płodu martwo urodzonego, niemowlęcia lub matki w ciągu 24 godzin od porodu
24.	<i>Mycobacterium tuberculosis complex</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie prątków należących do kompleksu <i>Mycobacterium tuberculosis</i> w płwocinie lub innym materiale klinicznym pobranym z dróg oddechowych chorego – preparat bezpośredni (gruźlica w okresie prątkowania) - preparat bezpośredni i wykrycie w materiale klinicznym kwasu nukleinowego prątków należących do kompleksu <i>Mycobacterium tuberculosis</i> - izolacja z materiału klinicznego prątków należących do kompleksu <i>Mycobacterium tuberculosis</i> - wykrycie wielolekooporności typu MDR prątków należących do kompleksu <i>Mycobacterium tuberculosis</i>
25.	<i>Neisseria gonorrhoeae</i> (dwoinka rzeżączki)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie <i>Neisseria gonorrhoeae</i> w materiale klinicznym (preparat bezpośredni) - izolacja <i>Neisseria gonorrhoeae</i> z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Neisseria gonorrhoeae</i> w materiale klinicznym
26.	<i>Neisseria meningitidis</i> (dwoinka zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych)	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja <i>Neisseria meningitidis</i> z każdego materiału klinicznego z wyjątkiem wymazu z nosogardła - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Neisseria meningitidis</i> w każdym materiale klinicznym z wyjątkiem wymazu z nosogardła - wykrycie dwoinek Gram-ujemnych w płynie mózgowo-rdzeniowym (preparat bezpośredni)
27.	Norowirusy	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie antygeny norowirusa w materiale klinicznym - wykrycie kwasu nukleinowego norowirusa w materiale klinicznym - stwierdzenie w mikroskopie elektronowym obecności norowirusa w materiale klinicznym
28.	Pałeczki <i>Salmonella</i> (odzwierzęce typy serologiczne)	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja pałeczek <i>Salmonella</i> nie-Typhi i nie-Paratyphi A, B, C z materiału klinicznego - typowanie serologiczne
29.	<i>Plasmodium sp.</i> (zarodźce malarii)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie postaci rozwojowych <i>Plasmodium sp.</i> w materiale klinicznym - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Plasmodium sp.</i> w materiale klinicznym
30.	Priony - postać CJD	<ul style="list-style-type: none"> - stwierdzenie typowych zmian neuropatologicznych w badaniu histopatologicznym lub immunocytochemicznym materiału klinicznego pochodzącego z biopsji mózgu lub pobranego <i>post mortem</i> lub stwierdzenie tych zmian w badaniu mikroskopem elektronowym - wykrycie białka 14-3-3 w płynie mózgowo-rdzeniowym
31.	Priony- postać v-CJD	<ul style="list-style-type: none"> - stwierdzenie typowych zmian neuropatologicznych w badaniu histopatologicznym lub immunocytochemicznym materiału klinicznego pochodzącego z biopsji mózgu lub pobranego <i>post mortem</i> lub stwierdzenie tych zmian w badaniu mikroskopem elektronowym
32.	<i>Rickettsia prowazeki</i>	<ul style="list-style-type: none"> - wykazanie znamiennej dynamiki poziomu przeciwciał swoistych dla rickettsji z grupy duru wysypkowego lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamiennej - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Rickettsia prowazeki</i> w materiale klinicznym pobranym ze zmian na skórze lub wykrycie go we krwi

33.	Rickettsia sp.	<ul style="list-style-type: none"> – wykazanie znamiennej dynamiki poziomu przeciwciał swoistych dla riketsji z grupy gorączek plamistych lub wykrycie ich na poziomie diagnostycznie znamionym – wykrycie kwasu nukleinowego Rickettsia sp. w materiale klinicznym pobranym ze zmiany pierwotnej na skórze lub wykrycie go we krwi
34.	Rotawirusy	<ul style="list-style-type: none"> – wykrycie antygenu rotawirusa w materiale klinicznym – wykrycie kwasu nukleinowego rotawirusa w materiale klinicznym – izolacja rotawirusa z materiału klinicznego – stwierdzenie w mikroskopie elektronowym obecności rotawirusa w materiale klinicznym
35.	Salmonella Typhi (pałeczka duru brzuszego)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja pałeczek duru brzuszego z materiału klinicznego – typowanie serologiczne
36.	Salmonella Paratyphi A, B i C (pałeczki durów rzekomych A, B i C)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja pałeczek durów rzekomych z materiału klinicznego – typowanie serologiczne
37.	Shigella sp. (pałeczka czerwoni)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja pałeczek czerwoni z materiału klinicznego – typowanie serologiczne
38.	Streptococcus pneumoniae (dwoinka zapalenia płuc)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja Streptococcus pneumoniae z materiału klinicznego pobranego z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe – wykrycie kwasu nukleinowego Streptococcus pneumoniae w materiale klinicznym pobranym z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe – wykrycie antygenu Streptococcus pneumoniae w materiale klinicznym pobranym z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe
39.	Streptococcus pyogenes	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja Streptococcus pyogenes z materiału klinicznego pobranego z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe – wykrycie kwasu nukleinowego Streptococcus pyogenes w materiale klinicznym pobranym z miejsca, które w warunkach prawidłowych jest jałowe
40.	Taenia solium (forma tkankowa zarażenia tasieńcem <i>T. solium</i> – wągryca)	<ul style="list-style-type: none"> – wykrycie kwasu nukleinowego Taenia solium w materiale klinicznym – wykazanie obecności swoistych przeciwciał w teście potwierdzenia
41.	Toxoplasma gondii (przypadki zarażenia wrodzonego pierwotniakiem <i>T. gondii</i>)	<ul style="list-style-type: none"> – wykrycie kwasu nukleinowego Toxoplasma gondii w materiale klinicznym pobranym od płodu, noworodka lub wykrycie go w płynie owodniowym – wykazanie obecności markerów ostrej fazy toksoplazmozy w materiale klinicznym pobranym od noworodka
42.	Trichinella sp. (włośnie, larwy nicieni gatunków <i>Trichinella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> – wykrycie larw nicieni gatunków Trichinella sp. w materiale klinicznym – wykazanie obecności swoistych przeciwciał
43.	Vibrio cholerae (przecinkowiec cholery)	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja Vibrio cholerae O1 lub O139 z materiału klinicznego i potwierdzenie jego toksynotwórczości – wykrycie w kwasie nukleinowym Vibrio cholerae genu warunkującego toksynotwórczość szczepu
44.	Wirus denga	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja wirusa dengi z materiału klinicznego – wykrycie antygenu wirusa dengi w materiale klinicznym metodą immunohistochemiczną lub immunofluorescencji
45.	Wirus gorączki Zachodniego Nilu	<ul style="list-style-type: none"> – izolacja wirusa gorączki Zachodniego Nilu z krwi lub płynu mózgowo-rdzeniowego – wykrycie kwasu nukleinowego wirusa gorączki Zachodniego Nilu w krwi lub płynie mózgowo-rdzeniowym – wykazanie obecności swoistych przeciwciał

46.	Wirus grypy	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja wirusa grypy typu A lub typu B z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa grypy typu A lub typu B w materiale klinicznym
47.	Wirus odry	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja wirusa odry z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa odry w materiale klinicznym - wykrycie obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM
48.	Wirus różyczki	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja wirusa różyczki z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa różyczki w materiale klinicznym - wykazanie obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM - wykazanie znamiennego wzrostu poziomuswoistych przeciwciał w klasie IgG
49.	Wirus wścieklizny	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja wirusa wścieklizny z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa wścieklizny w materiale klinicznym - wykrycie antygenu wirusa wścieklizny metodą immunofluorescencji bezpośredniej w materiale klinicznym - wykazanie testem neutralizacji obecności swoistych przeciwciał przeciw wirusowi wścieklizny u osób, które nie były szczepione lub nie otrzymały immunoglobuliny
50.	Enterowirus typ 72 Wirus zapalenia wątroby typu A (wzw A)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa wzw A w materiale klinicznym - wykazanie obecności swoistych przeciwciał w klasie IgM
51.	Wirus zapalenia wątroby typu B (wzw B)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa wzw B w materiale klinicznym - wykazanie swoistych markerów zakażenia w badaniu serologicznym
52.	Wirus zapalenia wątroby typu C (wzw C)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa wzw C w materiale klinicznym - wykazanie obecności swoistych przeciwciał - wykrycie antygenu rdzeniowego wirusa wzw C
53.	Wirus żółtej gorączki	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja wirusa żółtej gorączki z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego wirusa żółtej gorączki w materiale klinicznym - wykrycie antygenu wirusa żółtej gorączki w materiale klinicznym - wykazanie obecności swoistych przeciwciał
54.	<i>Yersinia enterocolitica</i> <i>Yersinia pseudotuberculosis</i> (pałeczki jersiniozy)	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja <i>Yersinia pseudotuberculosis</i> lub patogennej pałeczki <i>Yersinia enterocolitica</i> z materiału klinicznego
55.	<i>Yersinia pestis</i> (pałeczka dżumy)	<ul style="list-style-type: none"> - izolacja <i>Yersinia pestis</i> z materiału klinicznego - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Yersinia pestis</i> w materiale klinicznym - wykazanie obecności swoistych przeciwciał
56.	<i>Treponema pallidum</i> (krętek błądy)	<ul style="list-style-type: none"> - wykrycie <i>Treponema pallidum</i> w wydzielinie lub tkance pobranej ze zmiany pierwotnej lub wykwitów kiły II-rzędowej w badaniu mikroskopowym w ciemnym polu widzenia (preparat bezpośredni) - wykrycie antygenu <i>Treponema pallidum</i> w materiale klinicznym metodą immunofluorescencji - wykrycie kwasu nukleinowego <i>Treponema pallidum</i> w materiale klinicznym lub pierwszorazowe wykazanie obecności swoistych przeciwciał w teście potwierdzenia
DODATKOWO		
57.	<i>Klebsiella pneumoniae</i> produkujące karbapenemazy typu NDM	<ul style="list-style-type: none"> - dodatni test Carba NP (Nordmann-Poirel) - dodatni wynik w badaniu genetycznym dla karbapenemazy - stwierdzenie wytwarzania karbapenemazy w Krajowym Ośrodku Referencyjnym ds. Lekowrażliwości (KORLD)